

Baznīcas bunkurs. Šādi jāizskatās baznīcas bunkuram pēc tā uzbūvēšanas. Kā pastāstīja būvprojekta vadītājs, sertificēts arhitekts Viktors Baškirovs, apstiprinātais bunkura atjaunošanas projekts izstrādāts, ņemot vērā arī tā laika vēsturisko notikumu aculiecinieces Domicellas Pundures atmiņas. 93 gadus vecā kundze ir bijusi nacionālā partizāne, kura 1945.gada februārī vairāk nekā mēnesi pavadīja Stompaku purva apmetnē.

Būvniecības vietas apskate. Par vietu, kur kādreiz atradās baznīcas bunkurs, liecina zemes ierakums un uzstādīts liels, balts krusts. Jāpiebilst, ka bijusi Stompaku nometne atrodas dabas liegumā "Stompaku purvi". Ņemot vērā, ka senākā pagātnē baznīcas bunkurs šajā teritorijā jau atradās, prognozējams, ka tā atjaunošana neradīs negatīvu ietekmi uz teritorijas dabas vērtībām. Infrastruktūras ierīkošanas darbi notiks arī ārpus putnu ligzdošanas perioda. Savukārt baznīcas bunkura būvniecības paredzamās izmaksas lēstas 28140,15 eiro apmērā.

Foto - A.Kirsānovs

Stompakos taps baznīcas bunkurs

Artūrs Ločmelis

Pagājušajā nedēļā bijušo Stompaku nacionālo partizānu nometni apmeklēja AS "Latvijas valsts meži", būvniecības firmas un Balvu novada pašvaldības pārstāvji. Piemiņas vietā saņemta atļauja tūrisma infrastruktūras ierīkošanai, kas paredz pēc vēsturiskās līdzības atjaunot kādreizējo baznīcas bunkuru. Plānots, ka tā būvniecības darbi tiks pabeigti šogad.

Toreizējā Abrenes apriņķa Viļakas pagastā esošā Stompaku nometne, kas sāka veidoties 1944.gadā, bija lielākā nacionālo partizānu nometne visā Baltijas reģionā. 1945.gada 2. - 3.martā tur notika Stompaku kauja - Latvijas nacionālo partizānu vēsturē lielākā cīņa pret padomju okupācijas režīma bruņotajiem formējumiem. Savukārt, kad 1945.gada februārī nometnē ieradās Šķilbenu Romas katoļu draudzes prāvests Ludvigs Štagars, papildus daudzām citām nometnes būvēm tika uzcelts arī bunkurs, kurā ierīkoja baznīcu. Tajā katru dienu notika dievkalpojumi, bet Stompaku kaujas laikā baznīcas bunkurā atradās medicīniskās palīdzības punkts.

AS "Latvijas valsts meži" Ziemeļlatgales reģiona Mežkopības vadītājs Viktors Reblis uzsvēra,

ka bijušās Stompaku nometnes labiekārtošanas galvenais mērķis ir gan cieņas apliecinājums nacionālajiem partizāniem, nenododot aizmirstībā un saglabājot mūžīgu piemiņu vīriem, kuri tur dzīvoja un cīnījās, gan arī patriotisma audzināšana jauniešos. "Kā pirmais tika atjaunots bijušais Baltijas valstis lielākais Īles nacionālais partizānu bunkurs Dobeles novadā. Atjaunots arī Pēteris Čevera nacionālo partizānu bunkurs Talsu novadā. Ir svarīgi, lai jaunieši zina un neaizmirst savu senču vēsturi. Jācer, ka arī Stompaku nometne vēl daudzus jo daudzus gadus pulcēs bērnus un jauniešus," uzsvēra V.Reblis.

Savukārt Matīss Markovskis (attēlā - no kreisās), kurš ir baznīcas bunkura būvniecības konkursā uzvarējušā SIA "Warss+" pārstāvis, darīja zināmu, ka objekta atjaunošanā pamatmateriāls būs guļbaļķis. "Tagad jādomā, kā visu nepieciešamo nogādāt objekta vietā. Jebkurā gadījumā mums jau ir iepriekšēja pieredze tamlīdzīga vēsturiska bunkura būvniecībā Talsu novadā. Vai tas no tehniskā viedokļa ir sarežģīti? Tas ir interesantāk!" pastāstīja M.Markovskis.

Īsziņas

Bez maksas varēs nodot elektropreces

Rudens ir īstais brīdis, lai, gatavojoties ziemai, savus mājokļus attīrītu no nevajadzīgām un nolietotām lietām. Tādēļ SIA "PILSĒTVIDES SERVISS" sadarbībā ar Balvu novada pašvaldību no šī gada 6. līdz 30.septembrim rīko bez maksas nolietoto elektropreču savākšanas akciju Balvu novadā. Akcijā varēs nodot gan maza (piemēram, telefoni, lādētāji, tosteri, fēni u.c.), gan liela izmēra elektropreces (piemēram, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas u.tml.), kuru darbībai nepieciešama strāvas padeve. Elektropreces varēs nodot gan Balvu Eko laukumā, Ezeru ielā 3, gan vairākos novada pagastos. Papildus informācija par akcijas norisi Balvu Klientu apkalpošanas centrā, zvanot uz tālruni nr. 27864412 vai rakstot e-pastu uz balvi@pilssetvide.lv.

Mājmācību izvēlējušās septiņas ģimenes

Covid-19

(5.septembris)

Balvu novads - 52
Alūksnes novads - 14
Gulbenes novads - 105
Ludzas novads - 24
Rēzeknes novads - 46

Latvijā šobrīd ir aptuveni 300 ģimeņu, kurās bērni mācās mājās, - apstiprina Ģimeņu skolu apvienības pārstāve Baiba Stikute. Kāda situācija ir Balvu novadā? Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kaļva stāsta, ka līdz 5.septembrim Balvu novadā 7 ģimenes izvēlējušās mājmācību. Ko tas nozīmē? Mājmācībā ģimene skolēnam nodrošina gan vidi, gan atbalstu mācību saturu ieguvē, kā arī māca visus mācību priekšmetus, saskaņojot ar izglītības iestādi atgriezenisko saiti, - konsultāciju un pārbaudes darbu grafiku, diagnosticējošos darbus.

Nākamajā
Padugumā

- **Svin bāniņa dzimšanas dienu**
Bauda mūziku, mākslu un skrien apkārt ezeram
- **Pareiza ricība pēc ceļu satiksmes negadījuma VUGD pasākums Balvos**

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Aiz loga list, puķes noliekušas krāsainās galvas un izskatās skumjas. Ābele nometusi rudens ābolus, tos pilnībā nenogatavinājusi. Rudens atnācis ar tam īpatnējo zemes smaržu. Protams, nav vērts bojāt omu, ka labākais laiks ir prom, un priekšā īsas, drēgnas dienas. Jo vairāk tādēļ, ka priekšā pašai atvaļinājuma laiks. Neesmu čakla mežā gājēja, lai ogotu vai sēpotu, bet no sirds izbaudu dabas krāsu un veldzes spēku. Un rudenim taču netrūkst arī košuma un saulainu brīžu. Dažreiz iespējams pat vēl peldēties. Lasīšu grāmatas un mazāk klausīšos ziņas, kas parasti sākas ar saslīmušo un mirušo skaitu. Re, kādu padomu intervijā devis ārsts Pēteris Apinis. Proti, viņš saka: "Televīzijas un radio ziņas sāciet skatīties vai klausīties 5 minūtes pēc to sākuma, kad šausmu stāsti jau aizskanējuši. Nebojājiet sev mentālo veselību!"

No dzīves īstenības, protams, neaizbēgt, taču tās skarajā patiesībā netrūkst arī atsaucīgu cilvēku, uzmundrinošu tikšanos un atbalsta. Septembra plānā man arī šādi ieraksti, un tas būs jauki.

Latvijā

Mežos beidzies ugunsneprasīgais periods. Valsts meža dienests (VMD) no 6. septembra atceļ meža ugunsneprasīgo laika posmu visā Latvijas teritorijā, - pavēstīja VMD pārstāvji. Lēmums par ugunsneprasīgo laika posma beigšanu pieņemts, pamatojoties uz hidrometeoroloģisko prognozi – ir iestājies lietaināks un vēsāks laiks, kad ugunsgrēka izcelšanās un izplatīšanās iespēja mežā būtiski samazinās.

Latvijas narkotiku tirgu pārņem sintētiskie opioīdi. Narkotisko vielu heroīnu Latvijas atkarīgo vidū gandrīz pilnībā ir aizstājuši tā mākslīgie analogi jeb sintētiskie opioīdi. Viena no šīm mākslīgajām narkotikām ir pat 10 tūkstošu reizi stiprāka par heroīnu.

Krāpnieki izdomā arvien jaunas metodes. Krāpnieki izdomā aizvien jaunas metodes, kā izmānīt naudu no cilvēkiem. Policijā šādi iesniegumi jau ir ikdiena. Piemēram, pēdējās četrās dienās policija saņēmusi 42 iesniegumus un izkrāptās naudas apjoms ir vairāk nekā 415 tūkstoši eiro. Gadījumos, ja ir izkrāpti finanšu līdzekļi, policija aicina nekavējoties sazināties ar savu banku, kā arī rakstīt iesniegumu Valsts policijā.

Pensijā saņem pusi no iepriekšējiem ienākumiem. Latvijas iedzīvotāji, aizejot pensijā, saņem tikai pusi no ienākumiem, kuri bija pirms pensionēšanās, liecina Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) dati. Arī Eiropā vidēji šis rādītājs nav īpaši lielāks. Ienākumu atvietojumus, aizejot pensijā, Eiropā vidēji ir 59%, kas nozīmē, ka seniors pensijā saņem vien nedaudz vairāk par pusi no iepriekš saņemtajiem ikmēneša ienākumiem.

Meklē sadarbības iespējas ar Ukrainu. Strauji atkopjas Latvijas ekonomika, tomēr ir nozāres, kas joprojām atpaliek no pirms Covid-19 pandēmijas līmeņa. Jau otro gadu samazinās pārvadāto kravu apjoms tranzīta nozarē – gan pa dzelzceļu, gan termināļos un ostās. Lai meklētu jaunus klientus un galamērķus, pagājušajā nedēļā Ukrainā viesojās "Latvijas dzelzceļa" pārstāvji. Šī gada astoņos mēnešos "Latvijas dzelzceļš" pārvadājis 12,2 miljonus tonnu kravu, un tas ir par 20% mazāk nekā pērn.

Kļūs siltāks. Šonedēļ laiks Latvijā kļūs siltāks, nedēļas nogalē temperatūra var sasniegt pat 25 grādus, liecina prognozes. Otrdien temperatūra pakāpsies līdz +15-20 grādiem, bet no trešdienas līdz svētdienai tā pēcpusdienās būs +18-23 grādu robežās. Debesis bieži būs diezgan mākoņainas, taču spīdēs arī saule. Nedēļas gaitā vietām neliels lietus iespējams, bet pārsvarā laiks būs sauss. Naktīs salnu vairs nebūs.

(Ziņas no interneta portāliem www.lsm.lv, www.nra.lv)

Mājas kafejnīcu dienas Balvu novadā

"Mājas kafejnīcu dienas" riko vasarā un agrā rudenī, parasti nedēļas nogalēs, aicinot doties pie konkrētiem saimniekiem, lai baudītu viņu viesmīlību un nogaršotu vietējos ēdienus. Šāda tradīcija aizgūta no igauņiem, kuri gatavo ēdienus un pasniedz tos netradicionālās vietās.

Siers un muzikāla atmosfēra

Ingrīda Zinkovska

"Mājas kafejnīcu dienās", kas notika 28. un 29. augustā, Baltinavas pagastā apmeklētājus laipni uzņēma "Siltumu" māju saimnieki. Viņi savai kafejnīcai deva nosaukumu "Siers un muzikāla atmosfēra "Siltumos"", kas arī atbilda pasākuma būtībai.

"Siltumu" saimniece AIJA KEIŠA pazīstama kā tautas muzikante, kura muzicē Baltinavas pagasta etnogrāfiskajā ansambļā, darina skaistus rokdarbus un kopj piemājas daiļdarzu, kas ne reizi vien ieguvusi pagasta skaistākās un sakoptākās lauku sētas titulu. Iespēju robežās Aijai palīdz arī trīs viņas pieaugušie bērni - Austris, Agita un Arvils, kuri dzīvo un strādā Rīgā. Aijas māsa Anita Kaša ir prasmīga sieru sējēja. Ar saviem sieriem Anita sastopama tirdziņos gan Baltinavā, gan citviet Latvijā. Arī viņa dzīvo Baltinavas pagastā, netālu no Aijas. Mājas kafejnīcā māsas bija apvienojušas savas amata prasmes un talantus.

Sabiedrisko attiecību speciāliste MADARA SILIŅA pastāstīja: "Aijas dēls Arvils Keišs viesiem izrādīja saimniecības 10 gadu laikā kopto daiļdarzu. Atraktīvais Arvils viesiem stāstīja arī par kurioziem gadījumiem ikdienas dzīvē, piemēram, kā, mākšķerējot piemājas diķi zivis ar kartupeļu grozu, pašam par pārsteigumu izdevies noķert brangu lomu.

Izstaigājuši saimnieces daiļdarzu, viesi apskatīja māsu Aijas un Anitas un viņu mammas rokdarbu izstādi. Pēc saimniecības apskates apmeklētāji iestiprinājās ar garšīgu, uz uguns kura vārītu zupu ar rupjmaizi un speķi, baudīja Anitas Kašas sietos sierus, kas tapuši no vietējiem produktiem - gan klasisko, gan ar sēkliņām, zaļumiem un saulē kaltētiem tomātiem.

Kartupeļu pankūkas, putra un vēl

Maruta Sprudzāne

Mājas kafejnīca notika arī Medņevā pie SKAIDRĪTES ŠAICĀNES, pie kuras sestdienas pēcpusdienā iegriezās ne mazāk par pieciem desmitiem cilvēku.

Lauku sēta šeit vienmēr bijusi sakopta un puķēm koša, šoreiz pagalmu rotāja vēl liela telts un vairākas kurtuves, lai gatavotu siltus ēdienus. Mājās rosījās arī Skaidrītes bērni, abi znoti, kopīgi domājot par ēdienu izvēli un ciemiņu uzņemšanu. Pie plīts darbiem bija likts arī dzīvesbiedrs Antons, kurš cepa kraukšķīgas kartupeļu pankūkas. Bija sarūpēti tirdzniecības galds, kur acis piesaistīja mājas sieri, kūpināts lasis un vēl citi pašu gatavoti produkti. Kafejnīcas noskaņu paspilgtināja Medņevas etnogrāfiskā ansambļa un "Atzeles" dalībnieces no Viļakas, kā arī lustīgie ermoņiku spēlētāji Nikolajs, Alfrēds un Dainis.

Ciemiņi atpūšas. Ceļu uz Medņevu mēroja ne tikai Balvu puses cilvēki, bet arī tālāki ciemiņi. Viktors ar sievas kundzi atbraucis no Siguldas, jo viņiem ļoti patīk šīs viesmīlīgās mājas, kas iepazītas jau agrāk. Pirmo reizi pie Skaidrītes pabija Selita no Kārsavas (foto). Viņai ir īpatnējs vārds, un pati zina, ka Latvijā esot 18 Selitas. "Esmu pati vecākā šī vārda īpašniece, bet jaunākajai ir 8 gadi. Man ir skaists, rets vārds, priecājos par to, taču vārdadienas gan nav," pati smeij.

Nelika garlaikoties. "Siltumu" saimniece Aija Keiša (no kreisās) nelika ciemiņiem garlaikoties.

Kafejnīcas apmeklētājiem muzikālu atmosfēru pasākuma laikā nodrošināja skanīgās Baltinavas pagasta etnogrāfiskā ansambļa sievas, enerģiskie brāļi Toms un Eduards Buraveci, kā arī "Siltumu" saimniece Aija Keiša ar skaisto balsi un atraktīvo akordeona spēli. Muzikantu pulkam pievienojās arī tautas muzikants Dainis no Salnavas ar savu akordeonu. Kafejnīcas apmeklētāji iestiprinājās ar saimnieku sarūpētajiem gardumiem, dziedāja līdzī dziesmām, ar prieku devās dejās latgaļu tautas mūzikas ritmu pavadībā. Viesiem un saimniekiem par prieku, ar akordeona spēli visus iepriecināja arī kāda kafejnīcas apmeklētāja no Ludzas, kura spēlēja jautrus melnīņus burvīgai noskaņai.

Saimnieki apmeklētājiem sagādāja arī pārsteigumu - loteriju, kurā katrs dalībnieks saņēma vērtīgas balvas: ievārijuma un medus burciņas, pirtsslotiņas, Aijas pārjotās brošas, labumus no dārza un Anitas garšīgos sierus."

Putra būs gatava. Skaidrīte aizvien radusi būt viesmīlīga, taču atzīst, ka piekrist šādam pasākumam, uzņemot nepazīstamus cilvēkus, tomēr ir liela drosme, jo ir ļoti daudz darba. Labi, ka ir daudz mājinieku, kuri palīdz. Sarīvēti lieli kartupeļu pankūkām, gatavojas grūbu putra ar gaļu un sīpoliem, būs arī šašliks, klāt vēl cepti kartupeļi un kāposti.

Lustīgi! Ja skan mūzika, jādanco! Ciemiņu grupa no Balviem ar Dzintru priekšgalā bija sarūpējusi arī pārsteigumu – lielu, greznu torti. Šim domubiedru pulciņam ļoti patīk apmeklēt muzikālas izklaides, kur var satikt jautrus ļaudis.

Pasākums "Satiec savu meistarū!"

Palīdz saglabāt senās prasmes

Septembra sākumā Latvijā jau trīspadsmito reizi notika vērienīgākais tradicionālo prasmju apgūšanas pasākums "Satiec savu meistarū!". Šajās dienās 97 vietās bija iespēja satikt vairāk nekā 150 dažādus amata meistarus. Pasākuma būtība ir plašākai sabiedrībai vēstīt par cilvēkiem, viņu zināšanām un prasmēm, kas saglabātas un pārmantotas no paaudzes paaudzē.

Balvu novadā pie sevis aicināja Bērzpils audējas, piedāvājot meistarklases saietu namā pie trīs stellēm, Balvu Novada muzejā interesenti varēja noskatīties filmu "Vāpes dziesma" par Latgales podniekiem Jolantu un Valdi Dundeniekiem, bet Baltinavas etnogrāfiskā ansambļa pirmsākumu dziesmu pūra izziņāšana muzejā epidemioloģiskās situācijas dēļ nenotika. Baltinavas meistares savas prasmes rādīja Tautas tēru centrā "Senā klētis". "Pasākums "Satiec savu meistarū" ik gadu ir brīnišķīga iespēja gan lieliem, gan maziem dalībniekiem klātienē atklāt, iepazīt, vērot un izmēģināt dažādas amata prasmes. Tautas lietišķās mākslas meistari darbojas katru dienu visa gada garumā, bet šis pasākums sniedz ieskatu tajā daudzveidībā, meistarībā un bagātībā, kas mums ir visapkārt," uzskata Tautas lietišķās mākslas eksperte Linda Rubena. Tautas daiļamata meistare Iveta Gabrāne ir gandarīta, ka baltinaviešus aicina uz "Seno klēti" Rīgā. "Bija prieks beidzot satikt tādas pazīstamas sava amata meistares, adītājas kā Baiba Pilāne, Sandra Lismane, Skārleta Mežale, Antra Cildermane-Gigule, Anda Mazvērsīte, Inga Lījvaka. Tradicionālo muzicēšanu rādīja Aija Keiša un Eduards Buravcs. Visām līdzī bija cimdi, kurus pašlaik adām vai kas nesen noadīti. Apmainījāmies katra ar savu pieredzi," stāsta Iveta Gabrāne, piebilstot, ka par šo tradīciju un atkalsatikšanos ir ļoti priecīga. Bērzpils pagasta kultūras dzīves vadītājai Annai Krivišai ir ideja sarīkot izstādi, kur katrai segai ir gan nosaukums, gan īpaši piemēlētas dzejrinādas.

Par cimdu adīšanas tradīcijām, rakstiem Rīgā stāstīja un praktiski darbojās baltinaviete Anita Kaša. "Bija ļoti jauks pasākums. Mums bija savi muzikanti, lai radītu svētku atmosfēru. Katrai adītājai līdzī bija savi cimdi, lai ar to darināšanu dalītos ar citiem. Es biju paņēmusi biezās dubultniekus, par kuriem citas adītājas teica, ka ar tādiem rokas nesals visaukstākajā dienā. Tie ir darba cimdi - ar tādiem ziemā agrāk zirgu grožus turēja," stāsta Anita. Viņai savulaik kāds cilvēks pasūtījis cimdus ar bārkstīm no iekšpuses. "Mēģināju eksperimentēt. Zvanīju vecākām adītājām uz blakus pagastiem. Ne Salnavā, ne Upītē, ne Briežuciņā tādi cimdi nevienai nebija adīti. Neatradu arī žurnālos. Adīt ir viegli, ja raksts priekšā uzzīmēts. Šoreiz visu vajadzēja izdomāt un izprast pašai. Noadīju, paņēmu līdzī uz Rīgu. Pieredzējušās adītājas tagad mēģinās radīt ko līdzīgu un atrādīs citām nākamajā tikšanās reizē. Parādīju vairākus variantus, kā to darīt," saka Anita.

Bērzpils saietu namā. Audējas sapulcējās pie pirmā, visām kopīgi austā draudzības paklāja. "Lūk, šis ir mans posmiņš!" viņas rādīja viena otrai sava auduma vietu. Tekstilmateriālu dizaina jeb audēju pulciņa vadītāja Ilga Lazdiņa atklāja, ka visas kopīgi strādās pie sarkanā paklāja aušanas, kuru varēs izmantot svinīgos brīžos. "Plānojam aust 15 metrus garu paklāju. Tagad meklējam sarkanās krāsas drēbes, no kurām griezt un sagatavot lupatu kamolišus. Gribam šo darbu pabeigt līdz valsts svētkiem, 18.novembrim. Šobrīd esam septiņas audējas - es, Renāte Ākule, Biruta Bogdane, Elza Šodnaka, Lolita Sergeviča, Gunta Spridzāne, bija arī Madara Žigure," stāsta Ilga. Viņa parāda trīs stellas, kurās sievas strādā, bet vēl plānots kādā telpā novietot lielās, no Kārsavas atvestās stellas, kurās ir sapsnis aust tautas tēru svārkus. "Tas gan vēl jānācās. Šobrīd aužam grīdas paklājus, izmēģinām arī citus darbus - mazas galda sedziņas, paliktnišus. Lielākais darbs ir sagatavot aušanas materiālu, un to visbiežāk mēs darām mājās, tad uz saietu namu līdzī ņemam kamolišus," atklāj aušanas pulciņa vadītāja.

Sniedz muzikālo pasākuma baudījumu. Par to parūpējās Aurēlija Rancāne, Aija Keiša, Aida Rancāne un Eduards Buravcs.

Lolita Sergeviča auž ar prieku. "Lai arī senāk biju audusi, tā pa istam iemācījos tikai tad, kad šeit uzlika pirmās stellas. Ja agrāk man tikai bija jāmin un jādarbojas ar saiveni, tagad protu krietni vairāk - mani mācīja Irēna Kindzule. Nu audīsim sarkano paklāju un uz tā aicināsim ciemiņus un goda viesus," saka Lolita.

Cimdu raksti tik dažādi. Tilžēniete Ilga Medne (no kreisās) un Tautas lietišķās mākslas studijas "Irbi" vadītāja Baiba Pilāne ne tikai apbrīnoja citu cimdu adīšanas meistarū darbus, bet parādīja arī savējos.

Gan sev, gan dāvanām. Kad Renāte Ākule atnāca strādāt uz saietu namu, visas jau auda. "Stāvēju, skatījos un ļoti iepatikās. Lūk, cik šim audumam spilgtas krāsas kā varavīksnei, būs jau noausti vairāk nekā divi metri. Es meklēju vecas drēbes, tagad zinu, ka labāk der trikotāžas materiāls. Bieži vien saviem darbiem piemēlēju nosaukumus. Piemēram, viens audums bija nosaukts par "Ābeļziedu", to pārdevu," saka Renāte.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Pie mums brauc revizors

Novada vadība iepazīst Krišjāņus

Maruta Sprudzāne

Turpinās Balvu novada pašvaldības vadības četru cilvēku sastāvā izbraucieni uz pagastiem. Augusta nogalē viņi mēroja ceļu uz pašu tālāko novada pagastu – Krišjāņiem – un tikās ar pagasta pārvaldnieci Ivetu Socku-Puisāni.

2018. gada jūnijā izskanēja pēdējais Bērzpils vidusskolas Krišjāņu filiāles izlaidums ar divām absolventēm, un skoliņu slēdza. Šogad nodarbības skolas nama apakšējā stāvā aizvadīs deviņi pirmsskolas grupiņas bērni, kur jaunākais ir divgadnieks. Strādā divas audzinātājas, auklīte, pavāre un apkopēja. Pirmais stāvs ir skaisti iekārtots, bet augšējā valda tukšums. Pagasta pārvaldnieces rosinājums, - padomāt, ko ar šīm telpām darīt nākotnē. Varbūt te varētu pārcelt visas iestādes, ambulanci ar atsevišķu ieeju ieskaitot? Pricē, ka vismaz daļu skolas bijušo telpu patlaban veiksmīgi apsaimnieko brīvdienu māju "Noras" saimnieki. Par skolas ēkas saimnieciskajiem darbiem rūpējas vietējais pagasts, bet pamatīgas galvassāpes sagādā vecā ūdensvada sistēma, kas bieži jāremontē. Pavisam bēdīgā izskatā ir skolas katlu māja.

Tautas nams līdz ar kultūras pasākumu organizatori Inesi Kalniņu ienācējus sagaida gaišā noskaņā. Izrādot telpas, akcentē labiercības un ūdens pieejamību, kas beidzot pēc ilgiem gadiem te ierīkoti. Namā vasarīga noskaņa ienākusi arī līdz ar Nikolaja Gorkina taureņu fotokolekciju, ko atdāvinājusi dzīvesbiedre Edīte.

Iespēju robežās, iestādot zaļumus un puķu dekorus, pagastā pārvēršas āra teritorija. Vides sakārtošana, protams, nav vienas dienas darbs, uzsver pārvaldniece. Pagastā dzīvokļa telpās iekārtots feldšeru punkts, un liels prieks, ka regulāri te brauc un strādā atsaucīga feldšerīte, bet divreiz mēnesī strādā arī ģimenes ārste. Patlaban punktu papildina ar jaunām mēbelēm. Pēc kāda laika būs telpa vēl vienam pakalpojumam, kur strādās friziere. Aizvien redzeslokā jātur ceļu sakārtošana, vajadzētu iekārtot peldvietu, lai bērniem ir vasaras prieki, uzmanību prasa namu vienmērīga apsilde, saasinās arī apkures tarifu jautājums, jo līdzšinējā summa šos izdevumus vairs nenosedz. Vajadzētu uzlabot transportu skolēnu pārvadājumiem. Pagasta vadība ikdienā saskaras ar dažādām problēmām. Raizes sagādā arī krautuves ceļa malās, kur brauc un strādā lielā tehnika, atstājot smagsvara pēdas, tādējādi sabojājot un piedraujot grāvjus. Rodas jautājums, - kam un kā jāsaskaņo šie darbi, lai ieviestu kārtību?

Skarba patiesība. Novada vadība nokāpa lejup, lai redzētu, kāda izskatās katlu māja, no kuras apkurina bijušās skolas namu.

Fakti par Krišjāņu pagastu

- Kopējā platība - 71,1 km².
- Iedzīvotāju skaits - 347.
- Pagasta pārvaldē strādā 16 darbinieki (vēl 4 kurinātāji sezonas laikā). 5 darbiniekiem ir pilna slodze (2 kurinātāji).
- Pagastā ir 51 pašvaldības dzīvoklis, komunālos pakalpojumus apmaksā 44 dzīvokļu īrnieki (6 ir iestādes, 1 - tukšs), centrālajam ūdensvadam pieslēgtas arī 19 privātmājas.
- Maksājumu parāda summa - 3625,14 eiro, ilgstošie – 14 parādnieki. Lielākā parāda summa ir personām, kuras pagastā vairs nedzīvo.

Foto - A.Kirsanovs

Pašvaldības rūpe. Krišjāņos pašvaldībai pieder 51 dzīvoklis, viens stāvs tukšs. Pārvaldniece šo ipašumu raksturo gan kā prieku, gan arī tādu, kas sagādā rūpes. Patīkami, ka pagasta centrā slejas vairākdzīvokļu mājas ar sakoptu apkārtni, no tām nerēgojas skursteņi, iedzīvotāji saņem pakalpojumus, kas atvieglo sadzīvi. Taču nami ir arī jāapkurina un par tiem jā rūpējas. Kāda dzīvokļa saimniecei ilgstoši pa sienu sūcas mitrums. Notikušas konsultācijas ar Balvu speciālistu, labots jumts, aiztaisīti caurumi, jāvēro situācija turpmāk, lai zinātu, vai problēma novērsta pilnībā.

Foto - A.Kirsanovs

Grāmatu pasaule. Novada vadība paciemojās Krišjāņu vietējā bibliotēkā, kur Sanita Sinele pārsteidza ar nelielu konkursiņu un veiksminiekiem iedāvināja garšīgas balvas.

Foto - A.Kirsanovs

Malkas krājumi. Pagastā sarūpēti vajadzīgie malkas krājumi apkures sezonai, - pavisam 800 kubikmetri, ieskaitot skolas ēkai vajadzīgo. Malka ir kārtīgi sakrauta, sagriezta un apsegta. Pagasta pārvaldes vadītāja Iveta Socka-Puisāne (priekšplānā no kreisās) ar Balvu novada domes priekšsēdētāja vietnieci Sandru Kapteini, izpilddirektori Dainu Tutīņu un izpilddirektores vietniekiem Tamāru Locāni un Jāni Bubnovu.

Foto - A.Kirsanovs

Avārijas stāvoklis. Pagastā ir divas dzīvošanai nederīgas divstāvu mājas: viena - centrā, otra - Mežupē. Abas tukšas, avārijas stāvoklī. Pavisam briesmīgi izskatās kādreiz apdzīvotais divstāvu nams "Laimā". Dažas durvis ir vaļā un liecina, ka laiku pa laikam kāds tur iegriežas un, iespējams, pat pāmakšņo.

Foto - A.Kirsanovs

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Elektriņa te ir pieslēgta, bet vēl jāsakārto sūkņu mājiņa, lai ir drošas durvis un logi, kā arī jāieliek sūkņi un vannā aeratori. Pagaidām netīrie ūdeņi ieklūst abos nosēdīķos un tālāk aiziet novadgrāvī. Vides speciālisti tur uzmanības lokā šo objektu un regulāri brauc pārbaudēs.

Īsumā

Sācies jauns darba cēliens

Balvu novadā 2021./2022. mācību gadu, kā informē Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kalva, uzsāka 19 vispārējās izglītības iestādes:

- 2 valsts ģimnāzijas;
- 5 vidusskolas, tajā skaitā viena īsteno arī profesionālās izglītības programmas;
- 5 pamatskolas;
- 1 sākumskola;
- 6 pirmsskolas izglītības iestādes.

7 novada skolās ir arī pirmsskolas izglītības grupas.

Kopā novada skolās 1. septembrī mācības uzsāka 1939 skolēni, tai skaitā 166 pirmklasnieki. Novada izglītības iestādēs obligāto pirmsskolas izglītību apgūst 166 sešgadīgie bērni.

11 novada skolās īsteno speciālās izglītības programmas, kuras apgūst 108 skolēni: programmu izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem - 59; ar garīgās veselības traucējumiem - 2; ar garīgās attīstības traucējumiem - 34; ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem - 13.

Zaļā klase āra nodarbībām

Foto - A. Kirsanovs

Eglaines pamatskolā līdz ar jauno mācību gadu atvērta āra zaļā klase. Zinību dienas svinīgajā pasākumā skolas direktore Ilze Burka atzina, ka zaļajā klasē varēs notikt mācību stundas, pulciņu nodarbības un ārpusstundu aktivitātes.

Ekskursija grāmatu lasītājiem

Augusta nogalē Tilžas pagasta bibliotēkas "Bērnu/ jauniešu/vecāku žūrijas" lasīšanas eksperti iepazīna Balvu novadu. Apmeklēja Balvu Centrālo bibliotēku, kur bibliotekāre Diāna Krampuža bija sagatavojusi interesantas spēles, lai pārbaudītu lasītāju zināšanas par Latviju, grāmatu autoriem un ilustratoriem. Balvu novada muzejā grāmatu lasītāji iepazīna muzeja kolekciju, apguva dažādas senču prasmes un aplūkoja Ilmāra Medinieka personālizstādi. Lasīšanas eksperti brīnišķīgi pavadīja laiku braucienā pa Balvu ezeru uz plostu "Vilnītis", iepazīna dzīvnieku pasauli saimniecībā - rančo "Ozolmājas", kur piedāvāja iespēju pabarot kazas, aitas un samīļot trusīšus. "Ekskursijas noslēgumā apciemojām "Silenieku skolu". Bērniem notika radošā darbnīca, kurā kopīgi gatavojām dažādas sviestmaizes. Paldies visiem iestāžu darbiniekiem un apskates objektu īpašniekiem par jauko uzņemšanu! Ekskursija pie dabas izdevās," pārliecināta bibliotēkas vadītāja Ilze Pugača.

Foto - no personīgā arhīva

Braucienā uz plostu. Grāmatu lasītāji Arvis un Madara Pugači.

Saruna ar skolotāju

Skolai saka ardievas

Dzīvē viss mainās – cits pirmoreiz ver skolas durvis, bet cits saka paldies par kopā pavadītiem gadiem. Arī Žiguru pamatskolas skolotāja, bijusī direktore SVETLANA ROMĀNE par skolu runā pagātnes formā, jo devusies pelnītā atpūtā.

Kā pavadījāt 1. septembri?

-Mājās. Uz skolu negāju. 31. augustā jau kolēģiem pateicu ardievas. Zinību dienā pasēdēju pie kafijas tases ar pensionētajām skolotājām, ar kurām savulaik kopā strādāju. Pirmo gadu šajā datumā biju bez skolas. Vai negribējās uz skolu? Nē, negribējās, jo pusgadu jau sevi iekšēji gatavoju šim notikumam, lai nebūtu lieki jāpārdzīvo. Un tagad, Covid apstākļos, šķiet, labāk mazāk uzturēties cilvēku sabiedrībā.

Kādi bijuši Jūsu darba gadi?

-Visādi gāja. Var teikt, ka bez dažām dienām darbam izglītības jomā esmu atdevusi 50 savas dzīves gadus. Pastrādāju krietni. Sākot strādāt, saņēmu Izglītības nodaļas vadītājas Līlijas Baunes atbalstu, vēlāk – arī Augusta Voikas. Paldies viņiem! Mūsu darbu skolā parasti augstu vērtēja. Tas bija ne tikai mans, bet visa kolektīva nopelns.

Kāpēc izvēlējāties apgūt skolotājas profesiju?

-Mācoties skolā, jau pēc mācību stundām ar draugiem iejutāmies skolēnos un skolotājos, spēlējām skolu. Tā dzīvē sanāca, ka izvēlējos pedagoga profesiju. Vēl nestudēju pedagogiju, kad mani jau palūdza vadīt dažas stundas skolā. Saprātu, ka man šis darbs patīk. Neklātienē studēju Pleskavas Pedagoģiskajā institūtā. Skolā mācīju matemātiku. Kad krievu plūsma skolā izzuda, sāku mācīt fiziku. Papildināju zināšanas kursos Rīgā.

Bijāt aktīva skolniece skolas gados?

-Jā, tā var teikt. Vidusskolā klasesbiedri mani izvirzīja par komjauniešu organizācijas vadītāju. Skolā sāku strādāt kā pionieru vadītāja, patika organizēt dažādus pasākumus.

Viegli bija strādāt par skolas direktori?

-Direktora amatā aizvadīti aptuveni 35 gadi. Agrāk, šķiet, būt par direktori bija vieglāk nekā tagad. Saimnieciskos jautājumus palīdzēja risināt "Žiguru MRS". Vieglāku direktora darbu dara kolektīva atbalsts, man tāds bija. Kolektīvs mums skolā bija labs. Jā, biju prasīga un stingra, to arī kolēģi atzina, bet arī taisnīga. Nekad neteicu – darīsim tā, kā es gribu. Kopā lēmām, runājām, kāpēc un kādu darbu darīsim. Vadītājam jābūt stingram. Skolēniem jāiemāca ne tikai zināšanas, bet arī prasības un atbildība, nevis, kā tagad – skolotājiem ir atbildība, bet skolēniem nav. Tas varbūt arī bija viens no iemesliem, kāpēc izvēlējos iet projām no darba. Aizvadītajā mācību gadā attālināti mācīju skolēniem fiziku, informātiku un datoriku. Bija grūti.

Kādu vēl mācību priekšmetu stundas vadījāt skolā?

-Kādreiz mācīju latviešu valodu sākumskolas krievu plūsmas klasēs, savukārt latviešu plūsmas klasēs – krievu valodu. Pat vēsturi kādu laiku pasniedzu, bet pārsvarā vadīju matemātikas, fizikas un informātikas mācību stundas. Man patīk darbs ar datoru. Ja būtu jaunāka, izvēlētos strādāt ar datoriem.

Kas skolā patika, sagādāja gandarījumu?

-Skolā patika mācīt bērnus, un bija patīkama sajūta, ka izdevās viņiem kaut ko iemācīt. Atklāti sakot, agrāk bērniem bija lielāka interese par mācībām. Patika darbs ar cilvēkiem, skolā vienmēr bija kas jauns – skolēni, pasākumi, dažādas aktivitātes. Komunikācija ar skolēniem, viņu vecākiem un kolēģiem dienas darīja krāsainas un patīkamas. Īpašu konfliktu ar skolēnu vecākiem nebija, esmu pateicīga viņiem par sapratni un atbalstu. Nebija tā, ka no Rīgas kāds brauktu palīdzēt risināt konfliktus.

Esat ansambļa "Ivuški" kolektīva vadītāja. Dziedāt patika jau bērnībā?

-Neteiktu, ka bērnībā daudz dziedāju. Interese par dziedāšanu vairāk radās kultūras nama vadītājas ietekmē, arī tāpēc, ka vienkārši gribējās padziedāt krievu dziesmas. Nākamgad ansamblim "Ivuški" būs 15 gadi, kopš esam kopā. Sākumā domājām padziedāt sev par prieku, tad pamazām atsaucāmies lūgumam uzstāties publikas priekšā. Augustā ar kolektīvu pabijām mazākumtautību festivālā Jelgavā, cepām tur plānās pankūkas, kas bija ļoti pieprasītas.

Kādiem vaļaspriekiem tagad atliks vairāk laika?

-Varēšu vairāk laika veltīt mājas apkārtnes sakopšanai, puķu dobjū sakārtošanai. Mājās vajadzētu nelielu remontu,

Foto - no personīgā arhīva

Pelnītā atpūtā. "Kolēģiem teicu, ka tagad viņi var mani apskaut, bet es viņus gan neapskaužu, jo darbs skolotājiem ir grūts. Piemēram, saistībā ar Covid-19 skolotājiem palielinājies darba apjoms, kas nav viņu tiešais pienākums," teic Svetlana Romāne.

lai būtu skaisti un patīkami. No mācību jautājumiem arī neaiziešu, jo divi mani mazbērni vēl ir skolēni. Divi lielākie jau strādā.

Žiguri ir Jūsu dzimtā vieta. Nav bijusi vēlēšanās kādreiz mainīt dzīvesvietu?

-Tēvs Žiguros ieradās 1948. gadā, lai apsaimniekotu mežu. "Žiguru MRS" vēl toreiz nebija, viņš strādāja izveidotajā meža punktā. Šeit esmu dzimusi un pavadījusi lielāko daļu mūža. Jaunībā pieļāvu domu par dzīvesvietas maiņu, bet vēlākos gados nē, jo izveidojās ģimene un abiem bija darbs.

Vai, strādājot skolā, saņēmt atbalstu no savas ģimenes?

-Ģimene man bija diezgan liels atbalsts. Paldies, ka viņi pieņēma manu darbu, palīdzēja risināt dažādus jautājumus. Vīrs bieži vien palīdzēja saimnieciskajos darbos skolā. Nebija jau tā, ka skolas darbā nebūtu problēmu. Vīrs kādreiz teica, lai problēmas atstāju skolā, lai nenesu tās uz māju. Bērni – meita un dēls – dzīvo Rīgā. Meita strādā par angļu valodas skolotāju Mežciema pamatskolā, dēls strādā iekšlietu jomā. Ja būtu pienācīgs darbs Žiguros, iespējams, bērni būtu palikuši dzīvot dzimtajā pusē. Īpaši meita gribēja palikt šeit dzīvot. Mana vēlēšanās ir, lai skola Žiguros saglabājas, bet nezinu, kā būs tālāk, jo bērnu ir maz.

Kā vērtējat pārmaiņas un prasības, ar kurām jāastopas skolotājiem savā darbā?

-To, kas šobrīd notiek izglītības sistēmā, var nosaukt vienā vārdā – āprāts. Izskatās, ka Izglītības un zinātnes ministrijai nav savas koncepcijas un redzējuma – kaut ko paķer no vienas un otras valsts, mēģināms no viena grāvja otrā. Lai ieviestu skolās kompetenču pieeju, vajadzīgi materiāli, bet to nav. Ja grib ko ieviest, vajag arī atbilstošu materiālo bāzi. Pagaidām viss ir uz skolotāju pleciem – paši meklē materiālus un māca. Pārmaiņas ved uz to, ka bērniem trūkst zināšanu. Ir jābūt lietām, kas skolēniem jādara obligāti, nevis tikai to, kas patīk. Mācībās skolēni bieži vien neredz perspektīvu, jo trūkst darba iespēju. Lai aizbrauktu uz ārzemēm lasīt ogas, īpaša izglītība nav vajadzīga. Tas ir skumji, ka jaunatne aizbrauc prom. Žiguri kādreiz bija kā pilsētas ciemats – te cēla mājas, radīja darbavietas. Tagad ir tā, ka grib strādāt, bet darba nav.

Kādas atmiņas, domājot par skolu, Jūs sildīs garajos ziemas vakaros?

-Sirdi sildīs pateicība no skolēniem un vecākiem. Bieži satieku skolēnus, ar kuriem skolā sanāca bārties, bet tagad saņemu paldies vārdus. Patīkami brīži aizvadīti kopā ar kolēģiem, varēšu kavēties atmiņās. Pieļāuju, ka pienāks brīži, kad sirdī iezagsies žēlums par to, ka aizgāju no darba, jo tā tomēr ir mana skola, kur mācījos, strādāju...

Lappusi sagatavoja A.Socka

Mežs pateiks priekšā

“Zelta čiekuri” viesojas Žiguros

Latvijas Meža īpašnieku biedrības (LMĪB) konkurss “Sakoptākais mežs” norit jau piekto gadu. Lai dotu iespēju meža īpašniekiem iegūt jaunu pieredzi, konkursa iepriekšējo gadu laureāti devās vienotā pieredzes apmaiņas braucienā uz diviem īpašumiem Latgalē. Viens no tiem atrodas Balvu novada Žiguros, - pastāstīja meža īpašnieku biedrības projektu vadītāja S.Sēne.

Kopš konkursa pirmsākumiem apmeklēti 35 meža īpašnieki un katru gadu trīs labākie tiek apbalvoti. Lai redzētu, kā saimniekiem sokas ar saimniekošanu arī pēc konkursa noslēguma, šogad tika rīkots vienots pieredzes apmaiņas brauciens, kurā iepriekšējo gadu uzvarētājiem satikties un dalīties savās zināšanās. Pasākuma dalībnieki atzīst, ka šāda satikšanās ar domubiedriem ir ļoti vērtīga. Tā sniedz gan idejas darbam savā mežā, gan arī ļauj gūt iedvesmu no līdzīgi domājošiem cilvēkiem.

Izbrauciena laikā gan apskatīts vēl neredzēts meža īpašums pie saimnieka Ludviga Karveļa, gan atkārtoti apciemots 2019.gada uzvarētājs Aivars Vanags Balvu novada Žiguros. Aivarā dalība un uzvara konkursā nozīmējusi ļoti daudz, un par sasniegto gandarijums jūtam vēl joprojām: “Uzvara konkursā deva jaunu sparū un parādīja, ka mans ieguldītais darbs ir svarīgs, tas ir nepieciešams. Parasti

medijos un citur lielākoties dzirdam tikai par sliktajām lietām. Par skandāliem vai citiem meža īpašnieku pārkāpumiem. Taču labais, ko saimnieki katru dienu dara, paliek ēnā. Tāpēc, manuprāt, svarīgi par to runāt un parādīt, ka tas, ko dara meža īpašnieki, nav nekas slikts.”

Sabiedrības izglītošanas nozīmei piekrit arī 2018.gada uzvarētājs Madars Kalniņš. Viņaprāt, ikvienam no mums būtu jāzina, kāds ir meža augšanas cikls un kā norit procesi dabā. “Laikā, kad liela daļa no mums dzīvo pilsētās, atrauti no dabas, ir svarīgi runāt par to, kas ir meža apsaimniekošana un kā tā norit. Mežs ir ļoti liela vērtība gan sirdij, gan makam. Tāpēc jāatrod balanss starp saimniecisko darbību un dabas vērtību saglabāšanu,” stāsta Madars.

Savukārt viens no 2018.gada laureātiem Artis Taurmanis uzsver, cik svarīga ir iespēja satikt citus meža apsaimniekotājus. “Satiekot pieredzējušus un zinošus saimniekus, iespējams pasmelties no viņu dzīves gudrībām un pieredzes. Pēc tam var doties mājās un skatīties, kā uzzināto pielāgot savam mežam. Jāpatur prātā, ka visiem mežiem neder viena un tā pati pieeja. Ir jāieklausās arī tajā, ko pati daba saka priekšā. Ir tāds teiciens: “Ja nezini, ko darīt, nāc pēc gada, pēc diviem. Mežs tev pateiks priekšā, ko darīt”,” savu viedokli pauž Artis.

Latvijā ir 130 000 meža īpašnieku. “Ir ļoti

Foto - no personīgā arhīva

Ciemos pie mežkopja. Latvijas sakoptāko mežu īpašnieki Žiguros ciemojās pie meža īpašnieka Aivara Vanaga, kur iepazīs ar viņa kopto mežu un uzklausa mežkopja stāstījumu.

daudz fantastisku cilvēku, kuri katru dienu iegulda smagu darbu mūsu mežu un lauku apsaimniekošanā. Taču vien retais saņem pateicību par paveikto. Šī konkursa mērķis ir gan stāstīt sabiedrībai par mežu apsaimniekošanu, gan arī radīt iespēju pateikties saimniekiem par viņu darbu, ļaujot viņiem ar izdarīto palepoties,” secina LMĪB valdes

priekšsēdētājs Arnis Muižnieks.

Otrajā augusta pusē noslēdzās arī šī gada konkursa komisijas izbraucieni, kuros apskatīti septiņi īpašumi. To, kuri no saimniekiem tiks nominēti prestižajai meža nozares gada balvas “Zelta čiekurs” nominācijai “Par ilgtspējīgu saimniekošanu”, būs iespēja uzzināt decembrī.

Medības

Līdz divus gadus vecus staltbriežu buļļus var medīt ar staltbriežu govju medību atļauju

Ar 15.augustu var medīt līdz divus gadus vecus staltbriežu buļļus, lietojot staltbriežu govju medību atļauju. Tas veicinās staltbriežu populācijas uzlabošanu, vienlaikus mazinot dzīvnieku radītos postījumus,- informē VMD sabiedrisko attiecību speciāliste V.Vilcāne.

Jau kopš 2017.gada Valsts meža dienests (VMD) nosaka dažādus atvieglojumus staltbriežu medību organizēšanā. Arī šogad, sākot ar 15.augustu, VMD lēmis atļaut medību iecirkņos, kuros atļautas staltbriežu buļļu medības, nomedīt līdz divus gadus vecus stalt-

briežu buļļus, lietojot buļļa vai staltbriežu govju medību atļauju.

Šāds lēmums pieņemts, apzinoties, ka staltbriežu buļļu medību atļaujas ļoti bieži netiek izmantotas tam, lai medītu sliktas kvalitātes jaunos dzīvniekus. Palielināt staltbriežu buļļu nomedīšanas limitu nav labākais šīs problēmas risinājums, jo mednieki atļauju joprojām labprātāk izmantotu, lai nomedītu pieaugušu dzīvnieku ar labas kvalitātes trofeju, nevis tā dēvēto “špiseri”.

Atļaujot nomedīt līdz divus gadus vecus staltbriežu buļļus, lietojot staltbriežu govju medību atļaujas, tiek veicināta vārgāku un

sliktākas kvalitātes jauno bullēnu nomedīšana. Šādā veidā tiek izkopta un uzlabota staltbriežu populācija, jo paliek vairāk labāku un spēcīgāku jauno bullēnu. Turklāt tas veicina šo dzīvnieku populācijas ierobežošanu vietās, kur to ir pārāk daudz. Samazinot staltbriežu skaitu, samazinās to nodarītie postījumi mežsaimniecības un lauksaimniecības kultūrām.

Pēdējos gados staltbriežu populācija Latvijā palielinās. VMD lēš, ka šobrīd valstī ir ap 71000 šo dzīvnieku. Šajā medību sezonā atļauts nomedīt 28610 staltbriežus. Iepriekšējo gadu pieredze liecina, ka mednieki pieļaujamo

staltbriežu nomedīšanas apjomu pilnībā neizpilda.

Nomedijot līdz divus gadus vecu staltbriežu bulli, ja tiek izmantota staltbriežu govju medību atļauja, jārikojas tāpat kā citos gadījumos, kad nomedīts limitētais medijamais dzīvnieks. Pirms dzīvnieka pārvietošanas no nomedīšanas vietas tā ķermenī jānostiprina medību atļaujai pievienotais numurētais marķieris (savilcējs) tā, lai to nevar noņemt. Pēc tam jāaizpilda dokuments “Informācija par izlietotajām medību atļaujām” (pieejams <https://ej.uz/IzlietotasAtlajas>). Viena mēneša laikā pēc medībām šo dokumentu jāiesniedz VMD.

Re, kā!

Izglābj no nikna stārķa

Ražas novākšanas laikā Baltinavas zemniece Velta Mīte sociālajos tīklos publicēja bildi, kur cilvēka plaukstā redzams sīks un maziņš zaķu bērns. Kāds līdzjūtīgi iekomentēja, - mazā sirsniņa! Fonā bija redzams kombaina agregāts. Kuļot labību, tradicionāli kombainiem seko arī stārķu bari. Izņēmums nebija arī šoreiz. Kuļot kviešus, Veltas dēli pamanījuši, ka stārķis kaut ko nikni purina, mēģinot dabūt iekšā savā knābī. Ielūkojoties vērigāk, bija skaidrs, ka tas ir maziņš zaķu bērniņš. “Dēls apturēja kombainu un izglāba zaķīti. Pēc tam to nolika atpakaļ tanī pašā vietā, cerot, ka zaķu māte viņu atradīs. Stārķi ir gana neganti putni,” secināja zemniece. Viņa piebilda, ka par zaķu trūkumu arī sūdzēties nevar, kas jūtams pēc ābelēm. Bet, ja dzīvnieks nonācis briesmās, viņam jāpalīdz!

Foto - no personīgā arhīva

Jaunie briedēni. Jaunos briežus nav iespējams sajaukt ar pieaugušajiem. Nav krāšņo ragu!

J. Baumaņa foto

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Saruna ar veterinārārsti

Par pacientu dzīvību cīnās līdz galam

Irēna Tušinska

Veterinārārste INESE PRAVA labi pazīstama ne vien Medņevas pagasta iedzīvotājiem, bet arī mājdzīvnieku īpašniekiem attālākos novados. Aizritējuši astoņi gadi, kopš darbu modernā Rīgas veterinārajā klīnikā viņa nomainīja pret dzīvi dzimtajā pagastā, pirmo reizi mūžā atverot pati savu veterināro praksi. Vasaras nogalē braucām lūkot, kas šo gadu laikā mainījies lauku veterinārārstes dzīvē un kā dzīvnieku medicīnisko aprūpi ietekmējusi pandēmija.

Pagājuši jau vairāki gadi, kopš atvērāt praksi Medņevā. Kāpēc savulaik nolēmāt no Rīgas atgriezties dzimtajā pagastā un uzsākt pati savu biznesu?

-Līdz 2010.gadam strādāju veterinārajā klīnikā Rīgā. Tad piedzima mans pirmais bērns, un divus gadus nodzīvoju mājās. Mēģināju atgriezties Rīgā, bet, nostrādājusi pusgadu, sapratu, ka nevarēšu visu apvienot. Atsāku dzīvot Medņevā. Sākumā palīdzēju māšai veikalā aizvietot pārdevēju. Sapratu, ka viņai ir daudz brīvu telpu, nodomāju, ka pamēģināšu izveidot pati savu veterinārpraksi. Sākumā gan daudzi teica, ka apkārtnē ir pārblīveta ar veterinārārstiem un jaunam iesācējam būs grūti iekarot savu teritoriju, ja nu vienīgi palīdzēs fakts, ka esmu sava tēva meita, jo viņu te visi pazīst.

Vai bija tik grūti, kā visi solīja?

-Neteiktu, ka sākums bija grūts. Palīdzēja arī tēva uzvārds, kā arī tolaik laikrakstā "Vaduguns" publicētais raksts par mani, tāpat arī reklāma, ko biju ievietojusi. Labi nostrādāja arī reklāma *no mutes mutē*. Tāpēc neteiktu, ka man grūti klājās. Tagad aptvertā teritorija ir tik plaša, ka dažreiz jau kļūst par grūtu.

Zinu, ka pie Jums dzīvniekus ved arī no tālienes. Kura ir vistālākā vieta, no kuras atceļojis četrkājainais pacients?

-Manuprāt, tā bija Salaspils. Dzīvnieka saimniecei šeit dzīvo māsa, kura mani ieteica. Turklāt laukos arī cenās ir daudz zemākas nekā Rīgā. Pie reizes viņa paciešot arī pie māšas.

Kā atšķiras lauku un pilsētas veterinārārsta darbs?

-Pirmkārt, ir liela atšķirība – strādāt pie īpašnieka vai pašai būt prakses īpašniecei. Nekad vairs nevarētu strādāt pie cita, jo esmu izjutusi, kā ir pašai būt sev saimniecei. Varu pati plānot darbus, piemēram, visu nedēļu strādāt, bet pēc tam nākamajā nedēļā kādu dienu paņemt brīvu. Lai gan man, tāpat kā *ātrajai* palīdzībai, nereti jāceļas dienā vai pat naktī un jābrauc palīdzēt. Toties viss, ko nopelnu, paliek man pašai. Tas stimulē vēl vairāk censties, jo neviens man algu nemaksā. Cik nopelnu, tik arī ir. Darba ziņā nav lielas atšķirības no Rīgas. Klienti ir dažādi. Taču kopumā pilsētnieki un laucinieki vairs ne ar ko neatšķiras – ja cilvēkam dzīvnieks ir mīļš, viņš ies un ārstēs, brauks kaut vai pie vairākiem veterinārstiem, lai tikai izārstētu savu mīļuli. Nav vairs, kā agrāk, kad atmeta ar roku sakot: "Ai, paņemsu citu!"

Tad jau šo gadu gaitā laucinieku attieksme pret mīļdzīvniekiem ir krasi mainījusies?

-Jā, tā ir ļoti krasi mainījusies. Tagad ir pat tā, ka stāv rindā, lai iegādātos tieši tādu kucēnu, kādu izvēlējušies. Arī mēs ģimenē gadu meklējām kucēnu, ko gribējām. Tikko kuce tika sapārota, mēs jau pieteicāmies, kaut kucēns vēl nebija dzimis. Meklē ne tikai šķirnes

suņus, bet arī lauku krancīšus. Man nereti apjautājas, vai nezinu, kur drīzumā dzims kucēni.

Kāpēc cilvēki neizvēlas patversmes, kas ir pilnas ar pamestiem dzīvniekiem?

-Jā, patversmes ir pilnas, bet uzskatu, ka katram no šiem suņiem ir savs dzīvesstāsts, un bieži vien no turienes nāk ļoti stresaini dzīvnieki. Man stāstīja, ka Rīgā kāda sieviete paņēma sunīti savai mātei, kurai veselības uzlabošanas nolūkā vajadzēja vairāk pastaigāties. Bet suns izrādījās ļoti straujš un nervozs, parāva māti zem braucošas mašīnas. Šiem suņiem ir jāvelti daudz laika, lai viņus no jauna apmācītu, pieradinātu. Lielākoties visi patversmes suņi izjūt stresa sekas, un, lai cilvēks iemantotu viņu uzticību, jāiegulda daudz laika un darba. Tas nav tik vienkārši. Tas nav tā, kā ar mazu kucēnu, kuru no mazotnes audzini pats.

Kas ir grūtākais veterinārārsta darbā?

-Varbūt tas, ka dažreiz pēc pārslogotas dienas nespēju pat kājas pavilkt. Darbs tomēr ir fiziski grūts. Jābūt stipram, sevišķi strādājot ar lielajiem dzīvniekiem. Taču pirmais stāsts vienmēr ir par dzīvnieka īpašnieku. Ja cilvēks ārstam var pateikt, kas viņam sāp, dzīvnieks to nespēj. Tāpēc, ārstējot dzīvnieku, zinu vien to, ko izstāsta saimnieks. Dažreiz cilvēks ir pārliecināts, ka četrkājainajam draugam ir tieši tāda kaite, kā viņš domā, un nekādi nevaru pārliecināt, ka tā tas nav. Viņam jau ir sava diagnoze, ko nedrīkstu apstrīdēt.

Vai darbā ir gadījies gūt kādas nopietnas traumas?

-Būtibā nē. Tas, ka kažis saskrāpē rokas, ir ikdiens. To neuzskatu par traumu. Nekas nopietns nav bijis.

Sarunā teicāt, ka esat veterinārārste, kura iet līdz galam... Vai reizēm dzīvnieku īpašnieki pārāk ātri neatsakās no cīņas ar mīļula slimību?

-Jā, protams, ir cilvēki, kuri nevēlas ārstēt dzīvnieku līdz pēdējam, bet vēlas to iemidzināt. Aprunājami, bet parasti viņi jau ir izlēmuši, tādēļ grūti viņus atrunāt. Tas izdodas ļoti reti.

Pēdējā laikā cilvēkiem parādās jaunās, nebijušas slimības, piemēram, Covid-19. Vai arī dzīvniekiem novērotas kādas agrāk nebijušas saslimšanas?

-Tādas ir. Ar koronavīrusu, kas mēdz būt arī dzīvniekiem, pati savā praksē neesmu saskārusies. Pēdējos gados ir ļoti plaši izplatītas alerģijas. Īpaši jutīgi ir šķirnes dzīvnieki. Pirms pāris gadiem Latvijā suņiem bija izplatījies vīruss *Megaesophagus* jeb barības vada dilatācija. Pat mūsu pusē bija gadījums, kad saimnieks baroja suni ar īpaša statīva palīdzību, lai tas neatventu ēdienu. Bet ārstēja un izārstēja.

Kā pandēmijas aizliegumi izmainīja Jūsu darba ikdienu?

-Neteikšu, ka pandēmija stipri izmainīja manu ikdienu. Strādāju, ievērojot stingru piesardzību. Pāris reizes nonācu kontaktā ar Covid-19 slimniekiem. Pašā pandēmijas sākumā bija gadījums, kad cilvēks atnāca bez maskas, arī pati biju bez maksas, un starp mums nebija divu metru distances. Nākamajā vakarā pienāca izziņa, ka šis cilvēks ir Covid pozitīvs. Pasēdēju pašizolācijā, bet viss beidzās labi. Bija arī kliente, kura, atbraukusi no Rīgas, lielījās, ka iepērkoties nekur nav lietojusi sejas aizsargmasku. Arī pie manis atnāca bez maskas. Aizrādīju, ka viņa, atbraukusi no slimības epicentra Rīgā, kur staigāja bez maskas, tagad apdraud mani. Savukārt es katru dienu esmu

Foto - no personīgā arhīva

Ar mājas miluli. Narsis ir Latvijas medību dzinējs, jo ģimenē ir daudz mednieku - Ineses tētis, brālis, vīrs un māšas vīrs. Pat dēls Ričards jau iet dzinējos, tādēļ sunīti nopirka viņam.

kontaktā ar citiem cilvēkiem, man ir ģimene un varu šo vīrusu izdalīt arī pārējiem.

Kopš dzīvojat Medņevā, ģimenei pievienojies vēl viens bērniņš. Tagad esat divu bērnu mamma...

-Jā, Ričardam ir 11 gadi, bet meitiņai Nelli ir divi gadiņi. Viņai vārdu devām par godu vecmammai Nellijai, kura jau divus gadus kā devusies aizsaulē. Ričards ir ļoti nopietns, patiek tehniskas lietas, viņš čakli palīdz saimniecībā, plauj zāli ar trimmeri, palīdz vālot sienu. Prot visus vīriešu darbus. Ja dažreiz kaut ko nesaprotu, eju prasīt Ričardam, jo vīrs Ivars strādā ārzemēs un mājās atbrauc tikai ik pēc piecām nedēļām. Šobrīd viņš Zviedrijā strādā būvkonstruēšanas jomā. Mazā vēl iet dārziņā. Kas viņai patiks, pagaidām grūti spriest.

Vasara bija padevusies ļoti karsta. Mocijās arī dzīvnieki...

-Kaķis parasti pats atrod, kur ir vēsāks, piemēram, apguļas vannas istabā uz flīzēm. Mans suns un kažis ziemā labprātāk izvēlas gulēt uz divāna, bet karstajā vasarā gulēja uz lamināta grīdas. Dzīvnieki, protams, jāuzmana no pārkaršanas. Piemēram, gadās, ka saimnieki aiziet uz veikalu, bet suni atstāj mašīnā. Vai arī aizbrauc uz mežu pastaigāties, bet dzīvnieku atstāj auto. Esmu saņēmusi arī zvanus ar lūgumu sniegt padomu, ko darīt, ja dzīvnieks ir pārkaršis.

Kā pārkaršana izpaužas un kā rīkoties tādā gadījumā?

-Dzīvnieks strauji elso, guļ nespēkā, acu zīlītes vāji reaģē. Ja tā notiek, viņš jānoliek vēsumā, jāuzklāj virsū vēsā ūdenī samitrināti dvieļi, jādod padzerties ūdeni. Patiesībā būtu jāved pie veterinārārsta, jāliek sistēmas un jādod medikamenti.

Ko darīt no darba brīvajā laikā?

-Pandēmijas laikā nekur nevarēju ceļot. Šovasar neesmu braukusi pat pa Latviju. Strādāju gandrīz katru dienu. Pat svētkus ne vienmēr izdodas nosvinēt. Viesi ieradušies, bet mani izsauc pie slimā dzīvnieka. Taču saprotu, ka cilvēks arī ir bezizejā. Braucu vien, jo esmu atbildīga. Brīvā brīdī palasu grāmatas vai vakarā piedalos kādā vebinārā, kas notiek platformā "Zoom". Tas ir diezgan izdevīgi, jo nav jātērē laiks un nauda. Parasti, braucot uz semināriem, iztērēju visu dienu, arī naudu benzīnam, un mājās pārbraucu pārgurusi. Bet tagad, kad notiek attālinātie vebināri, pagustu dienā pastrādāt, bet vakarā apsēties un pamācīties, iegūstot papildus kvalifikācijas punktus. Šis laiks man ļoti patīk. Vienīgi pietrūkst kontakta ar citiem veterinārārstiem un cilvēkiem. Pandēmija paliks vēsturē ar to, ka bērni negāja skolā, bet cilvēks no cilvēka baidījās. Arī baumoja ļoti daudz. Bet tagad cilvēki sašķēlušies vakcinētajos un nevakcinētajos.

Meklējam atbildi

Degvielas uzpildes stacijas Rugājos vairs nebūs?

Foto - A. Ločmelis

Lasītāji pamanījuši, ka Rugājos esošā degvielas uzpildes stacija “RT Degviela” (foto) ir norobežota ar lentām un nestrādā. “Uzpildes stacija vairs vispār nestrādās vai arī tā ir slēgta īslaicīgi?” jautā iedzīvotāji.

Kā zināms, savulaik tur bija degvielas uzpildes stacija “Virši-A”. Kad šis uzņēmums savu darbību Rugājos nolēma pārtraukt, ēka kādu brīdi atradās dīkstāvē, līdz tur tika atvērta cita uzpildes stacija – minētā “RT Degviela”.

SIA “RT Degviela” vadītāja Rugājos INESE LOGINA

informē, - iedzīvotājiem jāreķinās, ka vismaz kādu brīdi degvielas uzpildes stacijas Rugājos nebūs. “Šobrīd nemāku teikt neko konkrēti, proti, kad un kas būs turpmāk. Cik zināms, pašreizējais degvielas uzpildes stacijas īpašnieks no Lietuvas savu biznesu Rugājos vairs neturpinās un uzpildes stacijas ēku vēlas pārdot. Ar īpašnieku esmu arī sazvānījusies, viņš teica, ka dos ziņu, tiklīdz viss nokārtosies. Arī iemesls, kāpēc ir vēlme pārdot īpašumu, nav zināms. Cerams, ka viss nokārtosies, būs jauns īpašnieks un arī nākotnē degvielas uzpildes stacija Rugājos būs. Tomēr, kā jau minēju, vismaz kādu laiciņu tā Rugājos būs slēgta,” darīja zināmu I.Logina.

Jaunieši uzvedās labi

Kā pagāja 1.septembris?

1.septembris ir ne tikai Zinību diena, bet arī diena, kas allaž saistās ar papildu riskiem ceļu satiksmes drošības un sabiedriskās kārtības jautājumos.

Mūsupusē šī diena pagāja mierīgi. Kā pastāstīja Balvu novada pašvaldības policijā, 1.septembrī netika konstatēti neviens sabiedriskās kārtības pārkāpums, ko būtu izdarījis skolēns. Tikmēr nav noslēpums, ka jauniešu vidū diezgan izplatīta problēma ir smēķēšana. Tā 3.septembrī pašvaldības policijas darbinieki sastādīja protokolu kādam nepilngadīgam Balvu Profesionālās un vispārīgās izglītības vidusskolas skolēnam, kurš smēķēja pie daudzdzīvokļu mājas. “Šis gadījums tika konstatēts pašvaldības policijas patruļas laikā. Šādās reizēs pašvaldības policijas darbinieki uzsāk administratīvo lietu, kuru nosūta izskatīšanai uz Balvu novada pašvaldības Administratīvo komisiju. Konkrēti šis gadījums bija Bērnu tiesību aizsardzības likuma 48.panta pārkāpums, kas cita starpā paredz, ka bērns nedrīkst smēķēt, lietot bezdūmu tabakas izstrādājumus, glabāt tabakas izstrādājumus, augu smēķēšanas produktus, elektroniskās smēķēšanas ierīces un to uzpildes tvertnes, kā arī glabāt un lietot alkoholiskos un enerģijas dzērienus. Bērns ir aizsargājams no smēķēšanas un alkoholisko dzērienu ietekmes, nedrīkst atrasties smēķēšanai paredzētu izstrādājumu vai ierīču dūmu un tvaika ietekmē un viņa klātbūtnē nedrīkst smēķēt, lai nodrošinātu bērnam no smēķēšanai paredzētu izstrādājumu vai ierīču dūmiem un tvaika brīvu vidi. Savukārt sods, ja smēķē nepilngadīgs jauniets, paredzēts šī paša likuma 78.pantā. Tas ir līdz trīs naudas soda vienību apmērā jeb līdz 15 eiro (viena naudas soda vienība – pieci eiro). Atgādinām, ka līdz ar jaunā mācību gada sākumu pašvaldības policija periodiski patrolē pie pilsētā esošajām izglītības iestādēm, ko arī turpinās darīt,” informē Balvu novada pašvaldības policija.

Savukārt Valsts policija, lai Zinību dienu neaizēnotu nepa-

Foto – Valsts policija

tikami notikumi, pirms 1.septembra aicināja vecākus rūpīgi pārrunāt un atgādināt bērniem arī drošību uz ceļa un sabiedriskajā transportā. Par to, ka 1.septembrī mūsupusē būtu noticis kāds ceļu satiksmes negadījums, kurā būtu iesaistīti skolēni, informācijas nav.

Atgriežoties pie publicētā

Noteikumi nav domāti visiem!

Foto - no personīgā arhīva

Šogad jūnijā laikrakstā “Vaduguns” publicējām plašu rakstu par attēlā redzamo iebraucamo ceļu no Teātra ielas puses, kur daļa autovadītāju absolūti nerēķinās ar citiem satiksmes dalībniekiem. Proti, transportlīdzekļi tiek novietoti tā, ka nereti ceļš tiek bloķēts un citi autovadītāji pa to gluži vienkārši nevar izbraukt.

Kad šī problēma tika aktualizēta, Balvu novada pašvaldība nolēma iebraucamajā ceļā uzstādīt aizlieguma zīmi “Apstāties aizliegts!”. Tas neseno arī tika izdarīts, un šobrīd novietot savas automašīnas stāvēšanai var tikai ceļa vienā pusē, bet otrā pusē to darīt nedrīkst! Tomēr, kā var secināt pēc tā, kas redzams foto, ceļu satiksmes noteikumi nav domāti visiem autovadītājiem. Proti, vakar dienas pirmajā pusē kāds “BMW” markas auto vadītājs nolēma savu spēkratu novietot aizlieguma zīmes “Apstāties aizliegts!” darbības zonā. Šādas rīcības rezultāts bija redzams uzreiz. Proti, citiem auto vadītājiem noparkotās “BMW” mašīnas dēļ bija grūtības izbraukt šo ceļu. Turklāt brīdī, kad tapa šī fotogrāfija, te gribēja izbraukt arī kāds darbinieks ar traktoru, lai veiktu savus darba pienākumus, bet, protams, to izdarīt nevarēja. To nevarēja izdarīt arī tādēļ, ka divas automašīnas uz Teātra ielas bija novietotas stāvēšanai tā, ka transportlīdzekļu priekšējā un aizmugurējā puse atradās uz iebraucamā ceļa, citiem auto vadītājiem atstājot vien nelielu spraugu iebraukšanai daudzdzīvokļu māju teritorijā. “Nerēķināšanās ar citiem ir viena no mūsu nelaimēm. Varbūt kādreiz tas mainīsies!” pagājušajā publikācijā par auto vadītāju kultūru uz šī ceļa teica kādas autoskolas instruktors. Auto vadītāj, kad beidzot tas mainīsies un nerēķināšanās ar citiem vairs nebūs pašsaprotama lieta tavā ikdienā?

Informē ugunsdzēsēji

Draud nokrist uz ēkām un mašīnām

30.augustā pulksten 17.17 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests saņēma izsaukumu uz Bērnpils ielu Balvos, kur kravas automašīnas pacēlājs ar grozu bija izbīdīts uz maksimālo garumu un pārsvēries uz otru pusi, draudot apgāzties uz blakus esošajām ēkām un automašīnām. Ugunsdzēsēji glābēji ierobežoja teritoriju un evakuēja automašīnas. Izmantojot autokāpnes, pie pacēlāja groza tika piesieta virve, pacēlājs pārsvērts uz otru pusi un nolaists lejā. Pulksten 17.53 darbi tika pabeigti.

Evakuē cilvēkus

4.septembrī pulksten 1.30 ugunsdzēsēji glābēji saņēma izsaukumu uz dzīvojamu māju Balvos, kur bija jūtams sadūmojums. Ierodoties notikuma vietā, konstatēts, ka trīsstāvu dzīvojamās mājas pirmā stāva dzīvokli deg sadzīves mantas 3m² platībā. Pirms Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) ierašanās saviem spēkiem evakuējās pieci cilvēki, bet vēl trīs cilvēkus evakuēja ugunsdzēsēji glābēji. Pulksten 3.08 ugunsgrēks tika likvidēts.

Kopumā no pagājušās piektdienas pulksten 6.30 līdz šis pirmdienas pulksten 6.30 VUGD Latgales reģiona brigāde saņēma 19 izsaukumus: septiņus - uz ugunsgrēku dzēšanu, desmit - uz glābšanas darbiem, bet divi no izsaukumiem bija maldinoši.

Apsveikums

Caur katru Tavu dzīves dienu,
Lai saules dzīpariņš ir vīts,
Lai laime, veselība, veiksmē
Un prieks iet visās dzīves gaitās līdz.

Vismīļākie sveicieni **Leonam Keišam**
apaļajā dzīves jubilejā!

Ilga, Maija, Jānis, Brigita

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.septembrim.

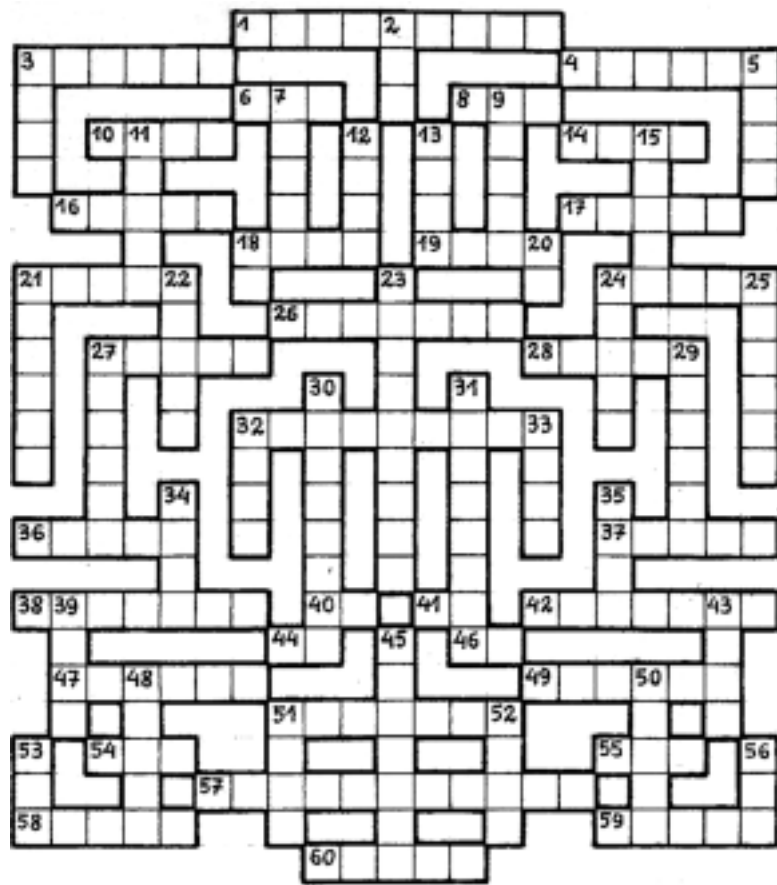
9.kārta

Augusta mīklu atrisināja: I.Svilāne (Lazdukalns), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), A.Mičule (Tilža), I.Homko (Medņeva), Z.Pulča, J.Pošeika (Balvi).

Par augusta krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem INESE HOMKO no Medņevas. Pēc balvas griezties redakcijā.

Horizontāli

1. Dabas liegums Zlēku pagastā, dibināts 1999.g., no 1977.g. botāniskais liegums. 3. Ciems Zalves pagastā. 4. Pagasts, kurā ir Zaņas dzirnavu ezers, upes Zaņa un Mazā Zaņa centrs. 6. Cildinošs dzejolis, skaņdarbs. 8. Krūzes, poda rokturis. 10. Nelieli, sulīgi augļi. 14. Ciems Ziru pagastā. 16. Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Zvirgzdenes pagastā - ... senkapi. 17. Ezers, arī kalns Zeltiņu pagastā. 18. Aktiera E.Liepiņa loma Jaunatnes teātrī 1966.g. 19. Purvs Zalves pagastā. 21. Kā vēl tika saukts Kāpurkalna ezers Zosēnu pagastā (viens no nosaukumu variantiem)? 24. Dokumentos 1541.g. pirmoreiz minēts ordeņa vasalis, no kura vārda esot cēlies apdzīvotas vietas nosaukums, tagad - pagasta centrs. 26. Latvijas Neatkarības kara varonis, pulkvedis, kura piemiņai izveidota Latvijas Kara muzeja filiāle Zirņu pagasta "Airītēs". 27. Valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis Zebrenes pagastā - ... senkapi. 28. Cirma ezera pussala. 32. Latvijas Republikas armijas štāba ģeodēzijas un topogrāfijas daļas priekšnieks, pulkvedis, kara topogrāfs, dzimis 1885.g. Zvārtavas pagastā. 36. Ezers Ziemeru pagastā. 37. Sirsenis. 38. Vēsturiska muiža tagadējā Žiguru pagastā. 40. Nolieguma partikula. 41. Izsaukmes vārds. 42. Kartupeļu selekcionārs, dzimis 1911.g., tagadējā Zosēnu pagastā. 44. Nots. 46. Pastāv, eksistē. 47. Apdzīvota vieta tagadējā Zirņu pagastā, minēta 1253.g. Kursas sadalīšanas dokumentā. 49. Purvs, kas aizņēma lielāko daļu Zilākalna pagasta. 51. Kurā pagastā atrodas valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļi Striķu pilskalns, Striķu un Meždārnīku senkapi? 54. Darba rati. 55. Nots. 57. Pirmais zināmais pilsnovada nosaukums (viens no nosaukumu variantiem) teritorijā, kurā tagad atrodas Zaubes pils. 58. Ezers Zvārtavas pagastā (22,6 ha). 59. Ezers Zaubes pagastā. 60. Kurā novadā (novada centrs) no 2021.g. 1.jūlija ietilpst Zaubes un Zosēnu pagasts?

Vertikāli

2. Sniegt otram. 3. Vēsturisks pagasts, kuru 19.gs. 80.-90.gadu mijā iekļāva Zentenes pagastā. 5. Viena no Zvirgzdenes ezera salām (0,5ha). 7. Dzejnieka I.Auziņa dzejoļu krājums (1995.g.). 9. Viens no valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļa Zeļenieku pagastā - Duboviku pilskalns - nosaukumiem. 11. Zvārtavas pagasta un Igaunijas Republikas robežupe. 12. Zebrenes pagasta robežpagasts. 13. Kurā pagastā (pagasta centrs) atrodas Voičuku purvs? 15. Dzejnieks, dzimis 1929.g. tagadējā Ziemeru pagastā. 18. Personas vietniekvārds. 20. Nots. 21. Mūziķe, komponiste, izglītības darbiniece, dzimusi 1962.g. Žiguros. 22. Ciems Zesas pagastā. 23. Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis Zaļenieku pagastā - .. muiža. 24. Kurā pagastā atrodas ciems Cāļlauks un Gāgu purvs? 25. Kuras upes pieteka ir Druve? 27. Komponiste, kuras kantāte "Dievs, Tava zeme deg!" 1944.g. tika atskaņota Zlēku baznīcā (komponiste izpildīja ērģeļu pavadījumu). 29. Ziru pagasta robežpagasts. 30. Kurā rajonā (rajona centrs) ietilpa Zvārtavas ciems 1949.-1959.g.? 31. Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis rakstnieka E.Birznieka-Upīša dzimtais mājas Zentenes pagastā. 32. Upe Zvārtavas pagastā. 33. Šajā vietā. 34. Saldumu ražotājs, konditorijas fabrikas dibinātājs, dzimis 1875.g. bijušajā Jaunpils pagastā (tagad - Zaubes pagastā). 35. Kurā pagastā atrodas valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis - Ratnieku senkapi, kuros 1964.gadā atrada aļņa kaula dunci ar iegravētu ziemeļbrieža attēlu, kas atzīstams par vienu no senākajiem tēlotājas mākslas paraugiem Baltijas jūras austrumu piekrastē. 39. Gan viena, gan otra. 43. Plēst. 45. Kurā rajonā 1949.-1959.g. ietilpa tagadējā Žiguru pagasta teritorija? 48. Zaļenieku pagasta robežpagasts (pagasta centrs). 50. Ziru un Zlēku pagasta robežpagasts (pagasta centrs). 51. Muiža Ziru pagasta robežpagasta - Vārves pagastā. 52. Sāja, rūgta. 53. Smailis. 56. Negarš.

Augusta mīklas ("Pagasti - 15") atrisinājums

Horizontāli. 1.Iugulova. 3.Ziemupe. 5. Stradiņš. 8.Krasti. 15.Čakste. 19.Poči. 20.Osis. 23.Elpa. 25.Abakus. 30.Anna. 31.Trūpu. 32.Turku. 33.Indriči. 34.Adamova. 35.Aučī. 36.Odziena. 39.Pūce. 42.Vīpes. 46.Upele. 48.Ola. 49.Ukraina. 50.Ūja. 51.Brūži. 52.Āriņi. 55.Kas. 58.Purs. 60.Raut. 65.Kaķu. 68.Ašas. 69.Trepe. 70.Rūdžu. 72.Virbu. 73.Si. 77.M.S. (Matīss Siliņš). 78.Gajs. 79.Lode. 80.Indriķi. 81.Žagatu. 82.Avīzes. 83.Zvans.

Vertikāli. 1.Iet. 2.Ods. 4.Mi. 6.Rok. 7.Šis. 8.Kleperova. 9.Azo.10.Tek. 11.Sola. 12.Vija. 13.Rožu. 14.Sils. 16.Aģe. 17.Sol. 18.Eķengrāve. 21. Devēna. 22.Zariņa. 24.Spertāls. 26.Bāci. 27.Kropīrcavas. 28.Kira. 29.Purmsātu. 37.Do. 38.Nē. 40.Moli. 41.Kūju. 43.Prūšu. 44. Kūķēnu. 45.Sapraša. 47. Eriņu. 53.Ķeveles. 54.Spekke. 56.Bauska. 57.Jelicas. 58.Pāku. 59.Re. 61. Ai (Ak). 62. Tāšu. 63. Jeru. 64.Ķīpa. 66.Vidrižu. 67.Vārtāja. 71.Ukri. 72.Veģi. 74.Vara. 75.Dārta. 76.Odze.

Dažādi

Jauna grupa no 17.09. līdz 22.09. autoskolā "Delta 9V",

Ezera ielā 3a. Iepriekšēja pieteikšanās. Tālr. 29208179.

Iebūvē ūdensvadus, kanalizāciju. Pieved smilti, granti, šķembas, melnzemi. Tālr. 25685918.

JĀSAREMONTĒ JUMTS. Tālr. 20246305.

Spiežam, karsējam, iepakojam ābolu sulu Kubulos. Tālr. 27004732.

Pļauj ar trimmeri un citu tehniku. Veic zāles aerāciju (sūnu izplēšanu). Tālr. 29165808.

Pastāvīgi pārvadā mājlopus. Tālr. 29230080.

Virietis vēlas irēt 1-istabu dzīvokli Balvos. Vēlams ar malkas apkuri, 4.-5. stāvā nepiedāvāt. Tālr. 20647858.

Iznomā zemi dārzam Vidzemes 12a ilgtermiņā. Tālr. 25902869.

Paziņojums

11.septembrī plkst. 10.00 ČILIPĪNES kapu sakopšanas talka.
18.septembrī plkst. 17.30 sveču vakars.

Pārdod

Pārdod avenas, 3 EUR/kg. Tālr. 29265368.

Z/S piedāvā jaunputnus, dējējvistas. Pieteikumi pa tālr. 29186065.

Skaldīta malka. Cena 23 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku ar piegādi, pussausa. Kravas cena - EUR 180. Tālr. 26425960.

Skaldīta malka ar piegādi. 4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Baltinavas pagasta z/s "Riekstiņi" pārdod sertificētu ziemas kviešu sēklu. Minimālais daudzums Big Bag - 1000 kg. Sikāka informācija, zvanot 26574384, 28324308. Pieprasījumu sūtīt uz e-pastu: amatnieki5@inbox.lv.

Pārdod svaigu cūkgalu (svilnāta), min. pasūtījuma daudzums - 1/4, piegāde bezmaksas. 2,80 EUR/kg. Tālr. 28890462.

Pārdod lopbarībai: kartupeļus, graudus, burkānus. Ar piegādi. Tālr. 25442582.

Pārdod kūtsmēslus. Tālr. 26431999.

Pārdod 1-istabas dzīvokli Balvos. Tālr. 26537896.

Atrasts

Atrasts sudraba auskars ceļā uz polikliniku (pie bijušā gāzes kantora). Interesēties redakcijā.

Veikala "Maxima" autostāvvietā atrasts auskars. Interesēties redakcijā.

Pagājuši jau deviņi mēneši!

Pārliecinies, vai abonēji

Vaduguni!?

